

НОВИ САД - Поменом и полагањем венаца жртвама настрадалим јануара 1942. године када су мађарски фашисти убили и под лед бацили неколико хиљада житеља Новог Сада српске, јеврејске и ромске националности, обележена је данас 71. годишњица новосадске рације.

Помену жртвама, на платоу испред споменика "Породица" на Кеју жртва рације, присуствовали су и први потпредседник владе Србије и министар одбране Александар Вучић, заменик председника републике Мађарске Тибор Наврачич, амбасадори Мађарске и Израела, градоначелник Новог Сада Милош Вучевић и председник Скупштине Новог Сада Сениша Севић, као и највиши великодостојници Српске православне цркве, јеврејске заједнице Србије и исламске заједнице.

Градоначелник Вучевић подсетио је да је у Новом Саду и 1941. године у априлу било велико страдање грађана у којем је убијено више од 700 грађана Новог Сада.

"Рација од 21. до 23. јануара 1942. године је врхунац новосадске трагедије у којој су страдале читаве генерације, а под ледом је завршио цео један град", рекао је Вучевић, подсећајући да је једини грех жртава био то што су били друге националности.

Вучевић је нагласио да сећање Новог Сада на те жртве никада неће престати.

"Аманет који су нам те невине жртве оставиле је да негујемо суживот", казао је Вучевић, нагласивши да би у будућности изгубили идентитет када би заборавили невине жртве из прошлости.

У име јеврејске заједнице у Србији помен жртвама одржао је Исах Асијал врховни рабин Србије. Он је рекао да проблем загађења животне околине и свега онога што нас окружује не може бити решен док се не реши загађење у главама људи који верују да сила може донети добро.

"Јеврејин верује у моћ вере, наде има за све нас само треба истрајати у тој вери", казао је Асијал који је са неколико примера доказао јеврејско веровање у моћ вере.

Епископ бачки Иринеј Буловић у име СПЦ одржао је помен жртвама рације.

"Те 1942. године било је јако хладно и лед је окувао Дунав, али тог дана већи лед је био у срцима злочинаца и целата који су као једину кривицу жртвама нашли то што су били Срби, Јевреји или Цигани", казао је Иринеј.

Он је нагласио да је историја најбољи судија и да су злочинци у историји остали

записани као злочинци, а њихове жртве као невине жртве.

"Живимо у свету који не искључује понављање оног што се десило на овом месту. Такав однос где је лаж истина, а рат мир поред Срба су још и више осетили Јевреји, јер сада има оних који тврде да се холокауст није десио него да су то Јевреји сами учинили", рекао је владика Иринеј.

"Окупљање у овом броју и овом заједништву говори да има наде", нагласио је епископ бачки, додајући да Срби никада нису злочинце изједначавали са народом којем су припадали.

Владика Иринеј је истакао да је прошао период прећуткивања жртава рације и да рација више није табу тема, као и да се данас може слободно говорити о приближно тачном броју жртава.

"Никада више рација неће бити забрањена и прећуткивана тема већ ће бити оно што нас учи вери, нади и љубави", истакао је Иринеј, додајући да му је драго да комеморацији по први пут присуствују и представници исламске заједнице, и што су ту и високи функционери мађарске владе који "заједно са нама осуђују злочин".

Он је казао да му је такође драго што је градска власт у Новом Саду прихватила прошлогодишњи предлог Епархије бачке да се на Штрадну постави спомен плоча у знак сећања на жртве рације, а уједно је најавио да би следеће године на том месту требало да буде постављен и споменик.

На крају церемоније обележавања годишњице рације венце на споменик жртвама рације "Породица" положили су заменик премијера Мађарске Тибор Наврачич, амбасадор Израела Јосеф Леви, представници јеврејске заједнице Србије и јеврејске општине Нови Сад, у име града Новог Сада венац је положио председник Скупштине Сениша Севић а венац су положили и представници потомака жртава рације.

Први потпредседник владе и министар одбране Александар Вучић и градоначелник Новог Сада Милош Вучевић са брода речне флотиле војске Србије положили су венац у Дунав.

(Танјуг)